

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiannut aallartitat siulittaasuata Inatsisartut Suleriaasianni § 33, imm. 3, nr. 1 malillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut tulliuuttoq saqqummiuppaa:

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata kaammattuutityut aalajangersagaanik nr. 4/2022-imi Inatsisartut ilaliinissaannik siunnersuut:

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata Savalimmiuni, Kalaallit Nunaanni Islandimilu naalakkersuisunut nunani avannarlerni killerni naligiissitaanissamut naalakkersuisut 2023-mi ataatsimeeqatigiissinneqarnissaat kaammattuutigaa. Tamatuma siunertarineqassaaq nunani avannarlerni killerni naligiissitaanermut naalakkersuisut Naligiissitaaneq eqqarsaatigalugut 2019-imiit 2022-mut nunani avannarlerni suleqatigiinnissamut pilersaarut, Nunani avannarlerni LGBTI-t naligiimmik pisinnaatitaaffeqarnerat, pineqartussaanerat periarfissaqartinneqarnissaallu pillugit tapertalerlugu 31. decemner 2024-ip tungaanut ingerlaqqittussatut nunani avannarlerni naligiissitaanermut ministerit 6. september 2011-mi aalajangiiffigisaat, eqqarsaatigalugu misilittakkanik paarlaasseqatigiinnissaat. Taamatuttaaq kaammattuutigineqarpoq nunani avannarlerni killerni naligiissitaanermut naalakkersuisut naligiissitaaneq eqqarsaatigalugu nunani avannarlerni killerni ajornartorsiutit suussusersiniassagaat taakkulu eqqarsaatigalugit suliniutit ataqatigiittut eqqartorlugit. Ilanngullugu kaammattuutigineqarpit arnat angutillu naaligiissitaanissaat eqqarsaatigalugit Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuarmioqatigiinnut anguniagassiaat nunat avannarliit killiit naligiissitaanermut naalakkersuisut suleqatigiinnerminni innersuussutigissagaat.

(Aallartitat siulittaasuut Kim Kielsen)

Tunngavilersuut:

Naligiissitaaneq nunani avannarlerni inuiaqatigiinni tunngaviusut ilagaat naligiissitaanerlu pillugu nunat avannarliit suleqatigiinnerat 1970-ikkunni aallartinneqarluni. Naligiissitaanissaq eqqarsaatigalugu suliniarnermi nunat avannarliit angusaqarluarsimapput taamaakkaluartorli aqqutissaq suli takivoq kikkut tamarmik assigiimmik periarfissaqalissappata namminneq inuunermik sunniuteqarfiginissaanut ilusilersorneqarnissaanullu taamatullu aamma inuiaqatigiit ineriartortinneqarnerannut peqataanissaminnut. Tamanna erseqqilluinnartumik takutinneqarpoq 2017-ip kingorna #Metoo tunngavigalugu eqeeriartulernerup kingorna, tamatumani inuiaqatigiit aqqissuussaanerat taamatullu aamma pissaaneq arnat angutillu akornanni oqimaaqatigiinnginneq siusinnerusumut sanillugu oqallisigineqarnerulermat, naalakkersuinikkut tusagassiorfitsigullu.

Naligiissitaaneq eqqarsaatigalugu nunani avannarliit suleqatigiinnissamut ullumikkut tunngaviusoq¹ suliniuteqarfissanik qitiusunik sisamanik imaqarpoq:

- Siunissami suliffeqarneq ineriartorlu

¹[FULLTEXT01.pdf \(diva-portal.org\)](#)

- Atugarissaarney, peqqissuseq inuulluarnerlu
- Pissaaney sunniuteqarsinnaanerlu
- Angutit anguterpaluutillu qitiutillugit naligiissitaanissamik suliaqarney

Suliniuteqarfiit tamarmik pingaarnersiuintaerput Danmarkip, Finlandip, Savallimmiut, Kalaallit Nunaata, Islandip, Norgeq, Sverigeq Ålandillu sulissutigisaannik, peqatigitillugulu suleqatigiinneq ima eqaatsigaluni nalitsinni ajornartorsiutit naalackersuisunit sammineqartut naleqqussarneqarsinnaasarlutik.

Nunani avannarlerni naligiissitaanermut naalackersuisut nunani avannarlerni inuit LGBTI-nut ilaasut naligiimmik pineqarnissaat pisinnaatitaaffeqarnissaallu pillugit tapertaralugu suleqatigiinnermik 2020-mi aallartitsipput. LGBTI ukuninnga tuluttuumiit naalisaataavoq Lesbian, Gay, Bisexual, Trans og Intersex, taaguulu taanna nunat avannarliit suleqatigiinneranni aamma atornerqarluni.

Nunani avannarlerni inuit LGBTI-t naligiimmik pisinnaatitaaffeqarnissaat, pineqartarnissaat periarfissaqarnissaallu pillugit naligiissitaaney pillugu nunat avannarliit suleqatigiinnissamut pilersaarutaannuk ilassummik ulloq 5. november 2020 naalackersuisut akuersissuteqarput².

Tapiliussa q suliniuteqarfissanik qitiusumik pingasunik ima qarpoq Nunat avannarliit ministeriisa siunnersuisoqatigiiffiata pingaartitaanik ersersitsisumik:

- Kiffanngissuseqarney ammasuunerlu
- Inuunermi pingaartitat inuuniarnermilu atugarisat
- Attaveqaatit inuiaqatigiillu sakkutujuunngitsut

Isumannaassuseq naligiissitaanissamut piumasaqaataaney. Suiaassuseq tunngavigalugu persuttaasarneq malersuisarnerlu inuiaqatigiinni suiaassutsit akornanni naligiinnginnermik pissuteqarlunilu tamatuma malitsigaa. Pissutsit taamaannerat nalinginnaasunngortinneqassanngilaq. Taamaattumik pissusissamisoorpoq ullutsinnullu naleqqulluni nunani avannarlerni killerni naligiissitaanermut naalackersuisut naapissappata naligiissitaaney pillugit nunat avannarliit suleqatigiinnissamut pilersaarutaat qanoq ullutsinni nunani avannarlerni killerni ajornartorsiutinut naleqqussarneqarsinnaanersoq paasiniarlugu misilittakkanik paarlaasseqatigiippata eqqartuillutillu.

Naligiissitaaney nunani avannarlerni killerni inuiaqatigiit tamanit oqartussaaqataaffiusut piujuartitsinissamillu tunngavillit ineriartortinneqarnissaannut kikkut tamarmik periarfissaqarnissaannut pingaaruteqarluinnarpoq. Taamaattumik aamma nunani avannarlerni killerni naligiissitaanermut naalackersuisut suleqatigiinnermi taamatuttaaq piujuartitsinermik tunngavilimmik ineriartortitsinermut Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuarmioqatigiinnut anguniagassaannut innersuussisariaqarput, tassunga ilanngullugu angut angutillu akornanni naligiissitaanissaq pillugu anguniakkamut 5-imut³.

² <https://pub.norden.org/politknord2021-709/#>

³ [Mål 5: Ligestilling mellem kønnene | Verdensmålene.dk \(verdensmaalene.dk\)](http://Mål 5: Ligestilling mellem kønnene | Verdensmålene.dk (verdensmaalene.dk))

